Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 212 Joi 3 August 1944
8 Pag.

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA:
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 450 lei-12 l. 900, RADIO U. 6 l. 600 lei-12 l. 1000, Z. ȘTIINȚELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei, VESELIA 450-12 l. 800 lei, TR. SUFLETUL 320-12 l.

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

CONSTITUIREA DE STOCURI

Analizând în mai multe articole economia recentului decret-lege privitor la cumpărarea, vânzarea și circulația produselor agricole, am menționat cu acest prilej grija deosebită arătată de legiuitor problemei formării și conservării stocurilor de rezervă.

Obligația stocării, care, în regimurile anterioare de comercializare și circulație a cerealelor, era limitată formal numai la morari și brutari, o găsim extinsă de data aceasta la categorii mai largi și mai importante, de întreprinderi și instituțiuni. Astfel, pe lângă morile comerciale și brutăriile de orice fel, obligate ca în termen de 60 zile dela publicarea legii să cumpere și să constituie un stoc de grâu și de făină echivalent cu capacitatea lor maximă de producție pe timp de 30 de zile (morile comerciale) și de 10 zile (pentru brutării), decretul-lege impune aceeași obligație de cumpărare și depozitare în magazii proprii sau luate cu chirie în acest scop: întâi, municipiilor și comunelor urbane pentru cantitatea de grâu necesară consumului pe timp de cel puțin două luni; în al doilea rând, tuturor întreprinderilor industriale și comerciale care au mai mult de 500 funcționari și lucrători, socotiți împreună, pentru o cantitate egală cu necesarul de hrană al personalului pe timp de două luni.

Pentru toate categoriile de mai sus, inclusiv morile și brutăriile, decretul-lege prevede în plus și obligația reîmprospătării stocurilor, pe măsura folosirii celor dintâi.

In ce privește cantitățile de grâu cumpărat și depozitat de municipii și comune urbane, legiuitorul precizează că acestea vor constitui „rezerva comunală", care nu va putea fi folosită decât în condițiunile și la timpul fixat de subsecretariatul de stat al aprovizionării. In vederea traducerii în fapt a acestei obligațiuni, legiuitorul a indicat și sursa de finanțare trebuitoare, autorizând municipiile și comunele urbane să contracteze împrumuturi ad-hoc la Creditul județean și comunal, la Casa de depuneri și consemnațiuni și la C. E. C., până la concurența sumelor ce reprezintă valoarea acestor cumpărări, calculată la prețul oficial, plus spezele de colectare, transport, depozitare și conservare, fără a mai fi nevoe de o lege specială de autorizare în acest scop.

Puține sunt măsurile menite să servească deodată mai multe și mai legitime interese ca măsura constituirii stocurilor din noua lege a comercializării cerealelor.

Grație ei, se grăbește, în primul rând, intervenția cererii de grâu pe piață, contrabalansându-se astfel fenomenul inevitabil al ofertei explosive din primele săptămâni după recoltă. Marfa scoasă astfel precipitat în vânzare în oboare, porturi și târguri găsește o piață aproape normală, ținând seama că la acești cumpărători se adaogă și unitățile cooperative și întreaga rețea de mandatari ai statului însărcinați cu cumpărarea și colectarea cerealelor, apoi delegații armatei, cum și toate întreprinderile particulare calificate de a exercita comerțul de cereale.

Riscul deprecierii produselor sub nivelul prețurilor fixate oficial este astfel mai puțin probabil decât în trecut, iar aprovizionarea marilor centre de consum și a regiunilor deficitare din regiunile excedentare cele mai apropiate, casi aprovizionarea diferitelor industrii și exploatări cu produsele agricole care le servesc ca materie primă sau ca hrană pentru personal și vite, este complet asigurată, scutită în primul rând de avalanșa de autorizații și formalități care au stingherit atât de mult în anii trecuți acoperirea unor necesități indispensabile și urgente.

EVOLUȚIA POLITICII TURCE

Convocarea de azi a Adunării Naționale la Ankara a pus pe primul plan al activității diplomatice evoluția politicii turce, care interesează deopotrivă situația politică din Balcani, Mediterana Orientală și Răsăritul apropiat.

Se știe că, în discursul pronunțat la 24 Mai în Camera Comunelor, d. Churchill luase față de guvernul din Ankara o atitudine hotărîtă și vădit lipsită de acel limbaj amical, care caracterizează raporturile între țări aliate.

Reamintim că în cursul primăverii negocierile militare anglo-turce din Cairo se terminaseră cu un rezultat negativ. Solicitată să cedeze Anglo-Americanilor baze aeriene, Turcia refuzase să adere la această cerere invocând securitatea teritoriului ei național și insuficiența înarmărilor sale, atâta vreme cât nu primea un ajutor militar indestulător.

Retragerea misiunei militare britanice avea ca rezultat răcirea raporturilor dintre Anglia și Turcia, stabilite prin pactul de alianță din Octombrie 1939, care avea drept obiect securitatea întregei zone maritime și terestre din Mediterana răsăriteană și drept urmare a ei luarea de atitudine a d-lui Churchill.

Incetarea livrărilor de crom pentru Germania efectuată pe temeiul tratatului de comerț germano-turc, încheiat în timpul războiului, aducea o oarecare destindere în relațiile turco-engleze. Protestările diplomației engleze, în ce privește dreptul de trecere a vaselor germane prin Strâmtori, drept pe care d. Menemencioglu îl acordase, întemeindu-se pe convenția dela Montreaux, aveau însă drept rezultat înlăturarea ministrului de externe, partizan al neutralității și înlocuirea lui interimară cu d. Saracioglu, președintele consiliului de miniștri.

Reacțiunea germană față de acest efect pozitiv al demersurilor engleze la Ankara, a fost moderată și ambasadorul german în Turcia, care se bucură de o reală autoritate în numeroase cercuri turcești, și-a reluat activitatea izbutind până astăzi să menție Turcia pe linia raporturilor normale, consacrate acum doi ani, de pactul de amiciție germano-turc, care este opera sa.

Evoluția situației generale, stăruințele repetate ale diplomației anglo-americane, ca și inițiativa recentă a unor cercuri sovietice, precis formulate, în privința dreptului de trecere prin Strâmtori, măsură care ar aduce o profundă schimbare în posibilitățile strategice-politice ale Reichului în Mediterana Orientală și Balcani, pun Turciei probleme noi, care ar implica o modificare radicală a atitudinei ei de până acum. Desigur o asemenea desfășurare a politicii turce nu ar implica numai decât o intrare în război, căci se poate concepe ca problemele puse de noua situație să fie rezolvate și pe calea diplomatică.

Totuși este greu de văzut cum un tratament egal pentru ambii beligeranți, în ce privește trecerea prin Strâmtori, care ar mări posibilitățile strategice și tactice ale Națiunilor unite și le-ar deci înlesni militare, ar putea fi acceptat de Germania.

Desigur numeroase cercuri turcești ar prefera menținerea neutralității: Turcia nu are ambiții teritoriale și ceeace o interesează în fond este securitatea statutului său teritorial și politic actual. Se înțelege că făcând o politică de conservare, conducătorii politicii externe turce să nu fi avut și să nu aibă un interes deosebit să-și asume riscurile unui război.

Evoluția situației și perspectivele unor schimbări ale situației ei teritoriale, juridice și politice sub presiunea Națiunilor Unite, ar putea însă determina Turcia să-și manifeste astăzi preferința pentru statutul de beligerantă.

Se va petrece sau nu această evoluție în politica turcă? La această întrebare va avea să răspundă astăzi Adunarea Națională din Ankara.

Atât presa germană, în comentarii categorice, cât și informațiile din sursă engleză, lasă să se întrevadă clar că rezultatul încordării de azi ar putea fi o ruptură a relațiilor economice și diplomatice dintre Germania și Turcia.

Viitorul cel mai apropiat va aduce clarificarea acestei situații: Adunarea Națională turcă se întrunește astăzi. Mâine d. Churchill va face — după cum se spune — declarații în Camera Comunelor în care desigur nu va putea evita să ia o atitudine față de evenimentul diplomatic al zilei.

In această situație de așteptare, o notă oficioasă a agenției de știri germană D. N. B. precizează atitudinea Germaniei, în termeni, pe care-i reproducem textual:

„D. von Papen, ambasadorul Germaniei, a vizitat pe președintele consiliului turc, d. Saracioglu, date fiind zvonurile care circulă că Turcia ar avea intenția să rupă relațiile diplomatice și economice cu Germania".

„Ambasadorul Germaniei a expus în mod foarte serios președintelui de consiliu turc faptul că această intențione de ruptură, sub presiunea Angliei, ar lipsi acum în mod definitiv Turcia de libertatea sa de acțiune, pe care această țară și-a păstrat-o până acum cu atâta mândrie. Anglia ar voi să forțeze prin acest demers intrarea în război a Turciei cerută de Britanici și care ar atrage consecințe extrem de grele pentru Turcia".

Tonul categoric al notei de mai sus dispensează de comentarii. Faptele singure ne vor putea lămuri, în cel mai apropiat viitor, asupra urmărilor situației create în Orientul mijlociu.

GRELE LUPTE DEFENSIVE IN REGIUNEA VARȘOVIA

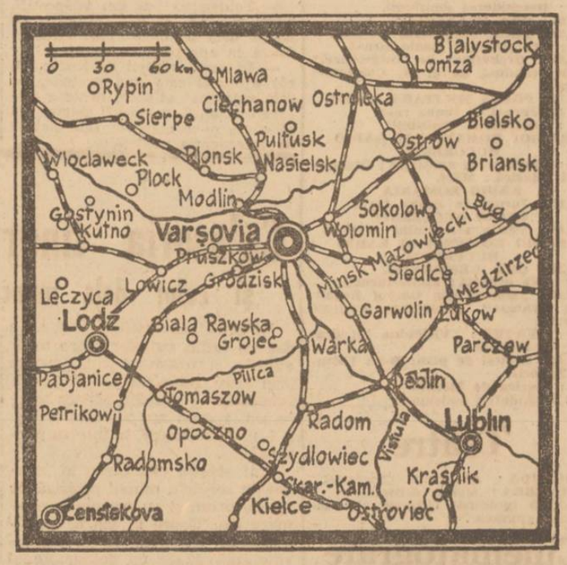

Berlin, 1 (Rador). — **In ziua de 31 Iulie, sute de avioane de bătălie germane au participat cu un excepțional succes la grelele lupte defensive din regiunea dela sud-est de Varșovia.**

Atacuri masive cu bombe au fost îndreptate asupra concentrărilor de tancuri sovietice și a pozițiilor de plecare ale trupelor inamice depe malul răsăritean al Vistulei. Numeroase lovituri în plin au fost obținute în mijlocul pozițiilor sovietice.

Prin atacuri neașteptate dela mică înălțime, escadrele de avioane de bătălie germane au lovit întreaga regiune, scoțând cu acest prilej din luptă numeroase vehicule, tunuri și care blindate de recunoaștere ale inamicului.

Atunci când sovieticii au adus vase pe malul Vistulei pentru a pregăti o transbordare, formațiile aeriene au sosit imediat la fața locului și au nimicit șase vase de transbordare sovietice complet încărcate.

Alte centre de gravitate ale acțiunii aeriene germane au fost în regiunile Marianpol, la sud-vest de Kaunas, în regiunea Schaulen, la Reichshof, în regiunea Sandomir și în nord în sectoarele dela vest de Narva, la Virben și la Mitau-Tuckem.

După constatări necomplete, în cursul zilei de Luni au fost nimicite mult peste 300 vehicule motorizate și înhămate sovietice precum și numeroase tancuri și tunuri.

Avioanele de bătălie germane care sprijină trupele finlandeze au dat în ziua de 31 Iulie un atac încununat de succes împotriva aerodromului Linkoji, dela vest de Viipuri. Cu acest prilej ele au nimicit șase avioane sovietice pe sol.

❖

Berlin, 1 August (Rador).— **Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul răsăritean:**

Apărarea germană s'a menținut Luni cu succes în special pe frontul fluviilor San și Vistula. Presiunea sovietică s'a menținut în tot cursul zilei în acest sector, dar ea nu a reușit să scoată pe germani de pe pozițiile lor.

Formații germane cari au efectuat un contraatac împotriva punctelor înaintate ale bolșevicilor, au respins pe inamic pe punctul de plecare.

In sectorul dela est de Varșovia, luptele au scăzut în mod trecător în intensitate, în cursul zilei de Luni, Sovieticii par să execute regrupări de forțe, în urma pierderilor însemnate pe care le-au suferit în zilele anterioare.

Se observă concentrarea unor noi forțe, și în special a armelor grele, pentru a se compensa pierderile mari.

Violentele atacuri bolșevice de pe frontul Narva au scăzut deasemenea în intensitate. Acest fapt trebue deasemenea explicat prin pierderile sângeroase ale sovieticilor, suferite în urma rezistenței înverșunate a apărării germane

LUPTE DE STRADA IN ORAȘELE MARIANPOL ȘI MITAU

Berlin, 1 August (Rador). — **Se dau următoarele amănunte cu privire la situația de pe frontul răsăritean:**

Ziua de ieri s'a aflat sub semnul unor contraatacuri eficace ale forțelor defensive germane.

Numai în două locuri, bolșevicii au obținut câștiguri de oarecare importanță. Ei au izbutit să pătrundă în apărarea orașelor Marianpol și Mitau astfel încât Luni seara și Marți dimineața s'au dat în ambele localități violente lupte de stradă și prin case.

Toate celelalte câștiguri de teren pe care bolșevicii le-au putut obține pe frontul răsăritean, sunt fără însemnătate. Ele sunt mai mult decât compensate prin consolidarea apărării germane în importante sectoare ale frontului precum și prin hotărîte atacuri germane. Intr'adevăr formații de luptă germane au obținut succese în special în sectorul central al frontului răsăritean, stânjenind considerabil formațiile de marș sovietice și pricinuind inamicului pierderi de oameni și material

Chiar și dintr'o evaluare foarte prevăzătoare a situației se ajunge la concluzia că înaltul comandament german din răsărit a reușit, prin aducerea unor noi formații din rezerva centrală și prin aducerea unor arme grele de apărare și atac, să controleze din nou într'o largă măsură desfășurarea luptelor.

Faptul că bolșevicii nu au mai reușit Luni nicăeri să stânjenească desfășurarea sistematică a mișcărilor germane de concentrare din principalele sectoare de luptă și că ei nu au mai fost în stare să împiedice o serie de contraacțiuni germane date cu o deosebită forță, vorbesc dela sine.

La crearea acestei situații generale a contribuit într'o măsură însemnată intervenția plină de efect a aviației atât în principalele centre de luptă cât și prin o amplă activitate de recunoaștere.

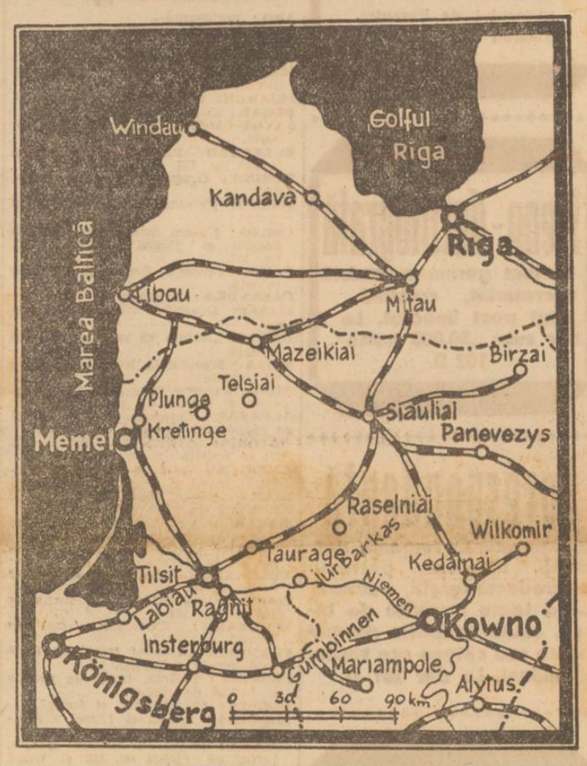

DECLARAȚIILE OFICIALE ALE PURTĂTORULUI DE CUVÂNT DIN MINISTERUL DE EXTERNE GERMAN

Berlin, 1 August (Rador). — *Răspunzându-se la o întrebare cu privire la situația relațiilor dintre Germania și Turcia s'a declarat Luni seara la Wilhelmstrasse de către purtătorul de cuvânt al ministerului afacerilor străine că presa germană a trasat limpede această problemă și că aproape nu mai este nimic de adăugat.*

Știrile apărute în ziarele germane și provenind din Sofia și Ankara, se aseamănă cu cele primite aci, în sensul că în ziua de 2 August Adunarea Națională turcă va primi din partea guvernului turc invitația de a lua anumite decizii cari vor duce la ruperea relațiilor diplomatice și economice cu Germania.

In ce sens va lua atitudine Adunarea Națională turcă față de această chestiune — s'a declarat aci — nu se poate spune.

Nu este însă niciun secret că ruperea relațiilor cu o mare putere ca Germania va duce cu siguranță la o situație ce va însemna o serioasă grevare a statului și poporului turc. Să nu se înșele nimeni și să nu se neglijeze faptul că o asemenea hotărîre ar duce poporul turc mai aproape de război decât oricare alt eveniment din ultimii cinci ani.

Aceasta este situația pe care vor trebui să o considere guvernul și poporul turc la 2 August.

Nu se poate ști — s'a constatat mai departe — dacă englezii și nordamericanii, au garantat integritatea și suveranitatea Turciei în cazul când Turcia ar proceda la o asemenea rupere de relații. Informațiile primite aci erau în sensul că aceste garanții nu au putut fi date. Dacă aceasta este realitatea, atunci situația se prezintă pentru Turcia și mai grea și periculoasă.

Interesantă în ce privește problema Turciei — s'a declarat aci — este atitudinea presei anglo-nordamericane care în unanimitate caută să afirme că hotărîrile Adunării Naționale turce vor fi luate liber și fără nicio presiune; totdeodată ea nu ascunde încă pericolele ce amenință Turcia în cazul unei asemenea măsuri, subliniind că ajutorul pe care l-ar putea da Anglia și Statele Unite nu poate depăși marginile posibilului.

❖

Berlin, 1 August (Rador). — **Cu privire la relațiile germano-turce s'a declarat Marți la Wilhelmstrasse că situația nu s'a schimbat față de Luni.**

Adunarea Națională turcă care se întrunește Miercuri va dispune de toate datele după care va lua o hotărîre.

In legătură cu aceasta, se atrage atenția asupra presei anglo-nordamericane care încearcă carecum să ponegrească anticipat decizia pe care o va lua această organizație și să prezinte Adunarea Națională ca nefiind stăpână pe hotărîrile ei.

PRESA GERMANĂ ȘI SITUAȚIA TURCIEI

Berlin 1 (Rador). Presa germană se ocupă în comentariile ei de informații din Ankara și Sofia cu privire la desvoltarea politicei externe a Turciei, declarând în esență că această evoluție trebue pusă pe seama puternicei presiuni exercitată de mai multă vreme asupra guvernului turc.

Ziarele constată în unanimitate că Adunarea națională turcă va trebui să ia o decizie de cea mai mare importanță.

Voelkischer Beobachter spune că este limpede că „Londra și Washington au apărut și aci ca răspânditori ai bolșevismului și încearcă să ducă pe căi greșite politica vigilentă, totdeauna din motive bine justificate, a Turciei față de Moscova și să amăgească poporul turc în atitudinea sa față de Germania, care a rezultat din alianța celor două națiuni cu caracter amical și care domnește de multă vreme, alianță plină de roade pentru Turcia".

Mai departe *Voelkischer Beobachter* subliniază că Turcia la nevoe nu va putea conta câtuși de puțin pe o atitudine rezervată, inspirând încredere, din partea Angliei și Statelor Unite, ci trebue să fie conștientă de faptul că ea este împinsă de aceste două puteri înspre Soviete și că va ajunge astfel în aceiași situație ca acele popoare din răsărit, care astăzi sunt jertfite fără nici o considerație de britanici și americani pentru a face pe placul Uniunii Sovietelor.

Ziarul adaogă că judecata obtusă manifestată de propaganda și presa engleză și americană asupra situației militare germane a influențat puternic atitudinea guvernului turc.

Subliniind că actuala situație a războiului nu trebue considerată câtuși de puțin ca un eveniment de durată cu o tendință rămânând mereu aceeași, ci că ea este supusă la momentul oportun unei transformări spontane, ziarul încheie declarând că hotărârile politice care urmează a fi luate astăzi sub o concepție greșită a acestor posibilități de desvoltare se vor dovedi ca foarte desavantajoase și primejdioase imediat ce vor intra în joc noui factori.

GUVERNUL POLONEZ DIN LONDRA
ȘI CONDIȚIILE DE INȚELEGERE CU RUSIA

Geneva 1 August (Rador).— *Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:*

Redactorul diplomatic al ziarului Daily Telegraph *prezintă în articolul său de Marți un punct de vedere cu totul nou, scriind că una din principalele condiții pusă de sovietici a fost ca toți membrii anti-bolșevici ai guvernului Mikolajiczik să fie îndepărtați. El adaugă că în cele din urmă condițiile sovietice au fost acceptate de Polonia.*

Numai după ce Stalin, într'un mesaj special adresat d-lui Churchill a comunicat aceste condiții, a putut pleca d. Mikolajiczik la Moscova. El a făcut această călătorie ținând seama de înaintarea rapidă a armatei ruseștl pe teritoriul polonez, fiind hotărît să accepte necondiționat toate condițiile sovietice.

PREȘEDINTELE FINLANDEI A DEMISIONAT

Helsinki, 1 August („Europapress"). — **Președintele statului finlandez, d. Ryti, a demisionat.**

Se presupune că succesorul d-sale va fi mareșalul Mannerheim.

LIMBA NOASTRĂ

Despre întrebuințarea adjectivului posesiv și a pronumelui de întărire

de AL. ROSETTI
prof. universitar

In articolul nostru precedent ne-am ocupat de întrebuințarea pronumelui posesiv *lui* și *său (sa)*, deosebind două tendințe, a limbii vorbite și a limbii scrise, care impune fiecare întrebuințarea vreuneia din aceste forme.

Astăzi ne vom ocupa mai întâi de întrebuințarea adjectivului posesiv la numele de înrudire.

Dacă *soră-sa, mă-sa, nevastă-sa* sunt forme normale, în care adjectivul posesiv e aproape contopit cu numele, în schimb forme ca *mă-tei, soră-tei, nevestei-tii* cer unele lămuriri.

De unde aceste forme la genitiv-dativ? Aci avem de-a face cu un fenomen de analogie. Pornind dela *casei*, forma de genitiv-dativ a lui *casă*, s'a refăcut pentru *mă-ta* o formă de genitiv-dativ *mă-tei*; și tot astfel *soră-mei, soră-tei*, etc. In felul acesta, formele hibride *mei, tei* pot fi justificate.

Trebue amintit, însă, că limba vorbită cunoaște și forme de genitiv-dativ în care adjectivul posesiv a rămas invariabil: *i-am spus soră-ta*, în loc de *soră-tei*, etc. Construcția are însă un pronunțat caracter dialectal, și trebue evitată în limba scrisă.

Ducând cercetarea noastră mai departe, vom spune câteva cuvinte despre întrebuințarea pronumelui de întărire sau al identității. Acest pronume este, la origine, lat. vulg. *ipsus*; el apare ca substantiv *ins*, plur. *inși)* și în conjuncția *însă*. Ca pronume de întărire sau al identității este compus cu forma neaccentuată a pronumelui personal de genitiv-dativ: pers. 1: *mi*, plur. *ne*, pers. 2: *ți*, plur. *vă*, pers. 3: *și*, plur. *și*. Așa dar: pers. 1: *însumi* (masc.), *însămi* (fem.), plur. *înșine* (masc.), *însene* (fem.), pers. 2: *însuți* (masc.), *însăți* (fem.), plur. *înșivă* (masc.), *însevă* (fem.), pers. 3: *însuși* (masc.), *însăși* (fem.), plur. *înșiși* (masc.), *înseși* (fem.).

Formele sunt numeroase. De aceea, în limba vorbită, se tinde la simplificarea lor, prin eliminarea pur și simplu a lui *însumi*, etc., înlocuit cu *chiar*, care are avantajul de a fi invariabil.

Inlocuirea se face în fraze ca: *însuși (chiar) eu i-am arătat că a greșit calculul; însăși (chiar) ea și-a recunoscut greșala.*

Dacă acest procedeu nu este incorect, în schimb, acel care consistă în a întrebuința o singură formă pentru toate persoanele trebue evitat, căci dovedește incultura aceluia care uzează de el.

Confuzia între diferitele forme ale pronumelui identității apare deseori chiar în limba scrisă. Ba uneori întâlnim în limba scrisă forme hibride ca *înșile, însele* (în loc de *înșiși: noi înșile (însele) i-am plătit arvuna;* de asemenea, *înșilor (înselor): acele persoane care își permit lor înselor să calce legea.*

Aci ne găsim în fața unui fenomen de analogie: *și*, pronume reflexiv, fiind înlocuit cu *-le, -lor*, forma accentuată sau neaccentuată de plural a pronumelui de persoana a 3-a.

In cazurile de mai sus ar fi trebuit deci să scriem: *noi înșiși* (sau *înseși*) *i-am plătit arvuna; acele persoane care își permit lor înseși să calce legea.*

Vedem cum întâlnim aci tendința pe care am semnalat-o altădată, de simplificare a uneltelor gramaticale prea numeroase și a căror întrebuințare cere un efort al reflexiei. Datoria noastră este, firește, de a menține formele corecte, care ne dau posibilitatea să exprimăm toate nuanțele cugetării.

N.B. In articolul nostru precedent s'a strecurat o repetiție care denaturează sensul frazei. Eliminând cuvintele „pe când *lui* e" din aliniatul 2, redăm frazei sensul ei inițial: Limba dispune de *său (sa)*, întrebuințat, etc.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 1 AUGUST 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.

TEATRUL DE RĂZBOI DIN FRANȚA

UN ALT CUIB DE CORSARI: SAINT MALO

I

SAINT-MALO, marele port fortificat la Canalul Mânecii, își trage numele dela sfântul **Maclou**, în latinește **Sanctus Maclovius**, care a trăit în sec. al VI-lea și a fost primul episcop al regiunii, păstorind în comuna învecinată **Aleth**, numită astăzi Saint-Servan.

Să descriem întâi Piața Chateaubriand, numită astfel pentru că, într'un colț al ei, se află casa în care s'a născut marele scriitor francez, casă transformată astăzi într'un hotel. Piața e vastă, mărginită, pe trei din laturile ei, de hoteluri, de cafenele și de restaurante, iar pe a patra latură se înalță castelul cu turnurile lui, clădit de ducesa Anna de Bretania, și care e transformat astăzi în cazarmă.

Mă așezam în toate serile la terasa uneia din cafenele, spre a asista la ședința de cinematograf. Căci, trebue să vă spun, la Saint-Malo, oraș de 12.864 de locuitori, nu există, vara, săli de cinematograf. Trei din cafenelele mai mari de pe piață întind seara, la o distanță de vreo 15 m. de fundul terasei, câte o pânză albă, pe care proiectează fiecare filme diferite. Cum începe să se înnopteze, terasele acestor cafenele sunt îngrădite cu niște bariere, formate din balustrade portative, până la o distanță de câțiva metri de pânze. Spectatorii așezați la terase plătesc ceva mai scump decât în timpul zilei consumația pe care sunt obligați s'o ia, pe când localnicii vin, cu scăunele pliante, și se așează dincolo de bariere, oferindu-și astfel un spectacol gratuit. Și așa petrece lumea toată seara, până la miezul nopții, în acest oraș interesant din toate punctele de vedere, afară numai dacă preferă să se ducă la cazino.

La spatele meu, în interiorul cafenelei unde aveam obicelul să mă instalez, ani de-a-rândul, în luna August, se poate admira o imensă pictură murală, de vreo 40 de m. pătrați, care înfățișează un enorm vas de corsari, cu trei catarguri, încărcat cu o pradă bogată și escortat de mulțime de alte corăbii, mari și mici, capturate de vânătorii mărilor. Sute de luntri din Saint-Malo, căci se zăresc la orizont întăriturile orașului, vâslesc spre vasul cel mare pe care forfotesc nenumărați corsari, ocupați cu manevrarea corăbiei sau cu alte îndeletniciri.

Malouin-ii, adică locuitorii din Saint-Malo, cari, în primele timpuri, fuseseră pirați tâlhărind pe mare, ca și Diepp-ezii, își schimbaseră apoi meseria și se făcuseră corsari, îndeletnicire bănoasă și onorabilă, căci nu numai că nu era pedepsită de lege, ci avea tot concursul autorităților. Navigatori îndrăzneți,

(Continuare în pag. 2-a)

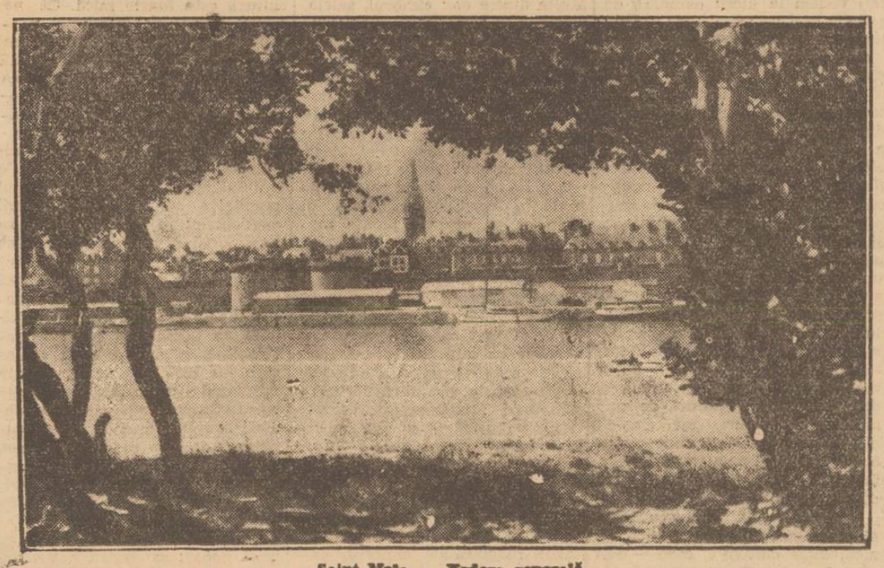

Saint-Malo. — Vedere generală